

Обґрунтування

про прийняття постанови НКРЕКП «Про затвердження Змін до Правил ринку»

Відповідно до статті 1 Закону України «Про ринок електричної енергії» (далі – Закон) під агрегацією розуміється діяльність на ринку електричної енергії, пов'язана з об'єднанням електричних потужностей (навантажень) або обсягів електричної енергії, виробленої (відпущеної) або спожитої (відібраної) електроустановками виробництва та/або споживання, та/або зберігання енергії, з метою купівлі-продажу електричної енергії (у тому числі балансууючої електричної енергії), надання допоміжних послуг та/або послуг з гнучкості на ринку електричної енергії.

Частинами другою, четвертою та дев'ятою статті 30² Закону визначено, що відносини між агрегатором, у тому числі незалежним агрегатором, та іншими учасниками агрегованої групи регулюються договором про участь в агрегованій групі. Основні умови такого договору визначаються правилами ринку, а для агрегації споживачів – правилами роздрібного ринку або іншими нормативно-правовими актами, що регулюють функціонування ринку електричної енергії.

Агрегатор є стороною, відповідальною за баланс електроустановок, що входять до складу його одиниці агрегації, або передає свою відповідальність іншій стороні, відповідальній за баланс, у порядку, визначеному правилами ринку.

Агрегатор, у тому числі незалежний агрегатор, надає послуги з балансування та/або допоміжні послуги (далі – ДП) відповідно до положень Закону та правил ринку.

Одиниця агрегації функціонує на ринку електричної енергії як єдина електроустановка з інтегрованими технічними параметрами.

Агрегатор управляє та несе відповідальність перед оператором системи передачі за виконання графіка та команд оператора системи передачі щодо його одиниці агрегації.

Разом з цим, ТОВ «ГС-ТРЕЙДИНГ» листами від 19.03.2025 № 01-19/03/25 та від 29.10.2025 № 1/10 надано пропозиції щодо внесення змін до Правил ринку, затверджених Постановою НКРЕКП від 14.03.2018 № 307 (далі – Правила ринку), що передбачають удосконалення положень стосовно діяльності агрегатора.

Крім того, ураховуючи положення правил ринку, що набрали чинності з 01.12.2025 та передбачають можливість передачі прав надання ДП іншим постачальникам допоміжних послуг (далі – ПДП), результати спеціальних аукціонів на ДП, а також з урахуванням питань, озвучених учасниками ринку на робочих зустрічах, визнано за доцільне удосконалити положення Правил ринку в частині функціонування ринку допоміжних послуг, а також внести низку редакційних змін та уточнень до Правил ринку.

Ураховуючи викладене, НКРЕКП, на засіданні, яке проводилось 25 листопада 2025 року у формі відкритого слухання, схвалила проєкт рішення НКРЕКП, що має ознаки регуляторного акта, постанову НКРЕКП «Про

УВ
НКРЕКП
№864-22.1.2/26 від 29.04.2026
КЕП: Сідоров І. В. 29.04.2026 13:52
3FAA9288358EC00304000000A322320033BFE200
Сертифікат дійсний з 07.04.2025 до 05.04.2027 10:28

затвердження Змін до Правил ринку» (далі – Проект постанови), яким передбачається внесення змін до Правил ринку, у частині особливостей здійснення агрегації, надання ДП, послуг з балансування учасниками ринку, генеруючі одиниці яких входять до складу одиниць агрегації, уточнення прав та зобов'язань виробників, що здійснюються виробництво електричної енергії з альтернативних джерел, щодо подання пропозицій на балансуєчу електричну енергію на розвантаження та завантаження на балансуєчому ринку, та внесення інших редакційних змін.

Разом з цим, Проект постанови згідно зі статтею 15 Закону про НКРЕКП, має ознаки регуляторного акта та з метою одержання зауважень та пропозицій від інших органів державної влади, фізичних та юридичних осіб, їх об'єднань та інших заінтересованих осіб, був оприлюднений на офіційному вебсайті НКРЕКП за посиланням: <https://www.nerc.gov.ua/news/oprilyudnyuyetsya-proekt-postanovi-scho-maye-oznaki-regulyatornogo-akta-zmini-do-pravil-rinku>.

Відповідно до положень Закону про НКРЕКП та Порядку проведення відкритого обговорення проектів рішень Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, затвердженого постановою НКРЕКП від 30.06.2017 № 866, 26 та 27 лютого 2026 року відбулось відкрите обговорення отриманих Регулятором від заінтересованих сторін зауважень та пропозицій до Проекту постанови, за результатами якого було складено протокол відкритого обговорення разом з таблицею узгоджених пропозицій та їх обґрунтуванням, який оприлюднено на офіційному вебсайті НКРЕКП за посиланням: <https://www.nerc.gov.ua/news/oprilyudnyuyutsya-rezultati-vidkritogo-obgovorenya-proyektu-rishenya-shchodo-zatverdzhennya-zmin-do-pravil-rinku>.

Водночас, згідно з частиною другою статті 2 Закону про ринок, проекти правил ринку, правил ринку «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку, кодексів системи передачі та систем розподілу, кодексу комерційного обліку, правил роздрібного ринку, інших нормативно-правових актів, що можуть вплинути на конкуренцію, підлягають погодженню з Антимонопольним комітетом України.

У свою чергу, Проект постанови погоджений листом Антимонопольного комітету України від 17.04.2026 № 128-06/01-135-НПА.

Ураховуючи зазначене, Департамент енергоринку пропонує до прийняття Проект постанови.

**Директор
Департаменту енергоринку**

Ілля СІДОРОВ

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ
ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)**

ПОСТАНОВА

_____ Київ _____

№ _____

Про затвердження Змін
до Правил ринку

Відповідно до законів України «Про ринок електричної енергії» та «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг,

ПОСТАНОВЛЯЄ:

1. Затвердити Зміни до Правил ринку, затверджених постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 14 березня 2018 року № 307, що додаються.

2. Ця постанова набирає чинності з дня, наступного за днем її оприлюднення на офіційному вебсайті Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг.

Голова НКРЕКП

Юрій ВЛАСЕНКО

Зміни до Правил ринку

1. У розділі I:

1) пункт 1.1.4 глави 1.1 після абзацу сьомого доповнити двома новими абзацами восьмим та дев'ятим такого змісту:

«ГАЕС – гідроакумуюча електростанція;

ГЕС – гідроелектростанція;».

У зв'язку з цим абзаци восьмий – тридцять восьмий вважати відповідно абзацами десятим – сороковим;

2) у главі 1.5:

пункт 1.5.1 доповнити трьома новими абзацами такого змісту:

«Агрегатор здійснює купівлю-продаж усієї електричної енергії, що відпускається та відбирається всіма електроустановками, що включені до складу одиниць агрегації його агрегованої групи, крім електроустановок споживачів, що отримують електричну енергію за договором про постачання електроенергії споживачу.

Агрегатор не має права здійснювати продаж електричної енергії за договором про участь у агрегованій групі, яка відпущена його власними електроустановками, що відповідно до законодавства не можуть входити до складу одиниць агрегації агрегованої групи.

Агрегатор зобов'язаний своєчасно та в повному обсязі сплачувати учасникам агрегованої групи кошти за придбану електричну енергію та надані послуги відповідно до договору про участь у агрегованій групі.»;

у пункті 1.5.10:

підпункт 2 викласти в такій редакції:

«2) ЕІС-код площадки комерційного обліку та ЕІС-код ТКО (за наявності) електроустановки, яку агрегатор має намір виключити/включити з/до складу одиниці агрегації;»;

доповнити новим абзацом такого змісту:

«Електроустановки, розташовані в межах однієї площадки комерційного обліку (площадки вимірювання), можуть бути включені до складу лише однієї одиниці агрегації агрегованої групи.».

2. У розділі III:

1) у главі 3.1:

пункт 3.1.3 доповнити новим абзацом такого змісту:

«Надання ДП електроустановками, які включені до складу одиниці агрегації агрегованої групи агрегатора, здійснюється виключно таким агрегатором.»;

абзац другий пункту 3.1.6 виключити;

2) у пункті 3.5.2 глави 3.5 слова та знак «надання допоміжних послуг, та який відповідає вимогам Кодексу системи передачі» замінити словами, знаком та аббревіатурами «ДП, та з урахуванням наявних зобов'язань ПДП щодо надання ДП»;

3) абзац другий пункту 3.13.1 глави 3.13 замінити двома новими абзацами другим та третім такого змісту:

«ОСП здійснює перевірку відповідності обсягу пропозиції ПДП Свідоцтву про відповідність вимогам до ДП щодо відповідної одиниці надання ДП та наявним зобов'язанням ПДП щодо надання ДП цією одиницею надання ДП, набутих за результатами інших аукціонів на ДП та/або внаслідок здійснення передачі ДП, за відповідний розрахунковий період.

У разі не підтвердження відповідності пропозицій ПДП на ДП такі пропозиції відхиляються.».

3. У розділі IV:

1) абзац четвертий пункту 4.2.4 глави 4.2 замінити двома новими абзацами четвертим та п'ятим такого змісту:

«Участь агрегатора у балансуєчому ринку є обов'язковою у випадку здійснення ним управління одиницею агрегації, до складу якої включені одна або декілька генеруючих одиниць, які відповідно до цих Правил мають зобов'язання щодо подання пропозицій на балансуєчу електричну енергію.

Надання послуг з балансування електроустановками, які включені до складу одиниці агрегації агрегованої групи агрегатора, здійснюється виключно таким агрегатором.»;

2) у главі 4.10:

у пункті 4.10.3:

у абзаці першому знаки, слова та аббревіатуру «(крім одиниць відпуску ВДЕ)» виключити;

абзац другий виключити.

У зв'язку з цим абзаци третій – п'ятий вважати відповідно абзацами другим – четвертим;

пункт 4.10.4 викласти в такій редакції:

«4.10.4. Зобов'язання ППБ щодо подання пропозицій на балансуєчу електричну енергію на завантаження та на розвантаження не розповсюджується на такі типи одиниць надання послуг з балансування:

1) одиниці відпуску, що здійснюють виробництво електричної енергії з відновлюваних джерел енергії, які використовують для виробництва електричної енергії енергію біогазу та/або біомаси;

2) одиниці відпуску, що здійснюють комбіноване виробництво електричної та теплової енергії на кваліфікованих когенераційних установках (у період з 01 жовтня по 01 травня);

3) одиниці відпуску, що здійснюють виробництво електричної енергії з використанням ядерного палива;

4) одиниці відбору;

5) одиниці зберігання енергії;

6) одиниці відпуску, що здійснюють виробництво електричної енергії з відновлюваних джерел енергії (щодо пропозицій на завантаження), крім гідроенергії із встановленою потужністю більше 10 МВт;

7) одиниці агрегації в обсязі встановленої потужності одиниць відпуску/відбору/зберігання, зазначених у підпунктах 1 – 6 цього пункту.».

4. У пункті 5.20.2 глави 5.20 розділу V:

1) в абзаці шостому слова, знак та аббревіатуру «або за аукціонною ціною, у результаті виконання команд ОСП» виключити;

2) в абзаці сьомому слова, знаки, аббревіатуру та літеру «або аукціонна ціна, яку отримав ППВДЕ для одиниці відпуску e,» виключити.

5. У пункті 7.4.2 глави 7.4 розділу VII слова «або аукціонної ціни» виключити.

6. В абзаці четвертому пункту 1.2 глави 1 додатка 8 знаки та слова «, або одиниця відпуску (генерації) виробника, який за результатами аукціону набув право на підтримку» виключити.

7. У додатку 11:

1) у главі 2:

у пункті 2.2 слова «або аукціонної ціни» виключити;

у пункті 2.3 слова та знак «або за аукціонною ціною, у результаті виконання команд оператора системи передачі» виключити;

2) у пункті 3.2 глави 3 слова та знаки «виробником, який здійснює продаж електричної енергії за «зеленим» тарифом або за аукціонною ціною» замінити аббревіатурою та словами «ВДЕ з підтримкою»;

3) у додатку 1:

у таблиці пункту 1 слова та знак «та/або аукціонна ціна» виключити;

у підпункті 2 пункту 3 знаки та слова «, та/або копії документів, що засвідчують встановлення аукціонної ціни для кожної одиниці відпуску учасника ринку» виключити;

4) у додатку 2:

у графі 5 таблиці пункту 1 слова «або аукціонна ціна» виключити;

у пункті 4 слова та знак «або за аукціонною ціною, у результаті виконання команд оператора системи передачі» виключити;

5) у додатку 3:

у графі 5 таблиці пункту 1 слова «або аукціонна ціна» виключити.
